

Dokument s plenarne sjednice

B9-0165/2022

16.3.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti
opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu
(2022/2593(RSP))

**Gilles Lebreton, Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Julie Lechanteux, Joëlle
Mélin, Elena Lizzi, Jaak Madison, Sylvia Limmer**
u ime Kluba zastupnika ID-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu
(2022/2593(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir izjavu šefova država ili vlada iz Versaillesa od 10. i 11. ožujka 2022. o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2022. o ruskoj agresiji na Ukrajinu¹,
- uzimajući u obzir izjave o Ukrajini koje je 16. i 24. veljače 2022. dala njegova Konferencija predsjednika,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji i Ukrajini, posebno onu od 16. prosinca 2021. o stanju na ukrajinskoj granici i na ukrajinskim teritorijima pod ruskom okupacijom²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007⁶ (Uredba o jedinstvenom ZOT-u),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0052.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0515.

³ SL L 347, 20.12.2013., str. 608.

⁴ SL L 347, 20.12.2013., str. 487.

⁵ SL L 347, 20.12.2013., str. 549.

⁶ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013⁷,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013⁸,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav⁹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu¹⁰,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te o izmjenama uredaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003¹¹ („Uredba o gnojivima”),
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Ruska Federacija 24. veljače 2022. pokrenula neopravdanu invaziju na Ukrajinu;
- B. budući da je Vijeće donijelo početni niz sankcija protiv Ruske Federacije, uključujući gospodarske i finansijske sankcije i trgovinska ograničenja, te budući da će one utjecati na sigurnost i suverenost opskrbe hranom i hranom za životinje na razini EU-a i na globalnoj razini;
- C. budući da Ukrajina i Rusija uglavnom izvoze sirovine kao što su poljoprivredni proizvodi, kalij, fosfat, rudarski proizvodi, kemijski proizvodi i strojevi;
- D. budući da je hitno potrebno preispitati pristup EU-a sigurnosti hrane i hrane za životinje kako bi se smanjila naša ovisnost o uvozu i dugoročno povećala domaća proizvodnja; budući da je posebno važno za proizvode kojima najviše prijeti nestašica zbog obustave izvoza iz Ukrajine i Rusije, kao što su goriva, žitarice, uljarice, kukuruz, proteinski usjevi i gnojiva;
- E. budući da će nedavni iznenadan i dosad nezabilježen porast cijena energije kao posljedica sukoba utjecati ne samo na proizvodnju hrane, već i na sposobnost stanovništva EU-a i svjetskog stanovništva da si priušti hranjivu hranu; budući da je potrebno poduzeti mjere kojima će se sigurnost opskrbe hranom uključiti u donošenje političkih odluka kako bi se izbjegla nestašica u najugroženijim zemljama u razvoju, pri čemu se prednost treba dati upotrebi poljoprivrednih proizvoda za hranu i izbjegći prepreke u međunarodnoj trgovini hranom i hranom za životinje;

⁷ SL L 435, 6.12.2021., str. 1.

⁸ SL L 435, 6.12.2021., str. 187.

⁹Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0425.

¹⁰SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

¹¹ SL L 170, 25.6.2019., str. 1.

- F. budući da bi, kako bi se spriječio rizik od nestašice bjelančevina, Komisija trebala odmah poduzeti sve potrebne korake kako bi se za vrijeme krize i dok se tržište ne vrati u normalno stanje, privremeno dopustila upotreba sredstava za zaštitu bilja ako su učinkovita na područjima od ekološkog interesa, pod uvjetom da su pogodna za uzgoj proteinskih usjeva; budući da će biti potrebne dodatne mjere kako bi se podržala primjena inovativnih i održivih metoda proizvodnje u tim područjima;
- G. budući da bi se mjere protiv tržišnih poremećaja koje su predviđene člankom 219. Uredbe o ZOT-u trebale odmah provesti kako bi se pružila potpora najpogođenijim sektorima; budući da bi u tu svrhu trebalo mobilizirati krizne pričuve;
- H. budući da je povećanje količine hrane za životinje i proizvodnje postalo prioritet te budući da bi države članice trebale prilagoditi svoje nacionalne strateške planove tim novim okolnostima, među ostalim omogućivanjem fleksibilnosti kako bi se povećala površina zemljišta koje se koristi za proizvodnju;
- I. budući da mala i srednja poduzeća i njihovi dobavljači nemaju otpornost koju imaju velika poduzeća; budući da je njihova otpornost važan dio otpornosti lanca opskrbe;
- J. budući da bi izvanredne mjere ruralnog razvoja povezane s bolešću COVID-19 trebalo proširiti kako bi se riješili aktualni problemi s likvidnošću koji ugrožavaju održivost poljoprivrednih aktivnosti i prijete malim poduzećima koja se bave preradom, stavljanjem na tržište ili razvojem poljoprivrednih proizvoda;
- K. budući da će ciljevi Komisije u europskom zelenom planu, strategiji „od polja do stola”, strategiji za bioraznolikost i paketu „Spremni za 55 %” („Fit for 55”) negativno utjecati na proizvodne kapacitete te na europsku i globalnu sigurnost i suverenost opskrbe hranom;
- L. budući da su se politike povezane s klimom, posebno mjere u okviru zelenog plana, ponekad strateški koristile kako bi se velik dio odgovornosti za klimatske promjene prebacio na poljoprivrednike; budući da taj pristup može odvratiti poljoprivrednike od reagiranja na povećane potrebe za hranom i prijetnje sigurnosti opskrbe hranom u EU-u i svijetu;
- M. budući da se Europski mehanizam za pripravnost i odgovor na krize u području sigurnosti opskrbe hranom, uspostavljen Odlukom Komisije od 12. studenoga 2021.¹², prvi put sastao 9. ožujka 2022.;
- N. budući da je Rusija najavila embargo na izvoz poljoprivrednih, medicinskih, tehnoloških, telekomunikacijskih i električnih proizvoda do kraja godine; budući da je Rusija daleko najveća izvoznica gnojiva, dok je Bjelarus među najvažnijim izvoznicima gnojiva;
- O. budući da je Rusija najveća izvoznica pšenice, a Ukrajina među pet najvećih; budući da Rusija i Ukrajina zajedno ostvaruju 25 % svjetskog izvoza pšenice; budući da gotovo polovicu obujma izvoza ruske pšenice uvoze Turska, Egipat i Bangladeš; budući da Rusija i Ukrajina zajedno pokrivaju više od 70 % potražnje Egipta za uvoznom

¹²SL C 461I, 15.11.2021., str. 1.

pšenicom; budući da Nigerija, Jemen, Sudan i Senegal uvoze znatne količine pšenice iz Rusije; budući da Ukrajina znatno doprinosi uvozu pšenice u Indoneziju, Filipine, Tunis, Tajland i Maroko;

1. najoštrije osuđuje invaziju Rusije na Ukrajinu; izražava svoju iskrenu sućut žrtvama sukoba, posebno nedužnim civilima; poziva na hitan prekid sukoba kontinuiranim diplomatskim naporima u cilju pronalaženja mirnog rješenja u interesu ukrajinskih, ruskih i europskih građana;
2. ističe da će poljoprivredni sektor EU-a u nadolazećim tjednima biti teško pogoden jer je u škripcu između uzvratnih mjera na sankcije Bjelarusu i Rusiji i smanjenja trgovine iz Ugrijine, iz koje potječe 19 % uvoza pšenice u EU-u i 13 % uvoza uljarica;
3. podsjeća da će to utjecati na druge ključne poljoprivredne sektore u EU-u, kao što su sektori svinjskog mesa i sjemena; naglašava da je EU važan uvoznik uljarica, suncokretovog ulja, kukuruza i usjeva iz Rusije i Ugrijine; naglašava da većina proizvoda koji trenutačno podliježu izvoznim ograničenjima Rusije i Ugrijine iz različitih razloga također podliježe izvoznim ograničenjima nekih država članica i dio je hrane za životinje u Europi; naglašava da će zbog njihova nedostatka taj sektor moći biti neovisan tek nekoliko tjedana, nakon čega će možda biti potrebno smanjiti količinu stoke;
4. potiče Komisiju da poduzme odlučne mjere kako bi pomogla poljoprivrednim sektorima EU-a u rješavanju problema porasta cijena sirovina, kao što su gorivo, kalij, fosfat, helij i gnojiva; potiče države članice da poduzmu mjere za smanjenje troškova energije na svojim tržištima i da, koliko god je to moguće, podrže lokalne proizvođače hrane kako bi se osigurala odgovarajuća proizvodnja hrane;
5. poziva Komisiju da u svjetlu ove iznimne situacije preispita praksu nekorištenja poljoprivrednog zemljišta i revalorizira zelenu strukturu zajedničke poljoprivredne politike te njezinu primjenu u nacionalnim strateškim planovima kako bi se omogućila fleksibilnost u povećanju površine zemljišta koje se koristi za proizvodnju; poziva Komisiju i države članice da potiču korištenje svih dostupnih poljoprivrednih zemljišta za proizvodnju usjeva tijekom krize;
6. poziva Komisiju da hitno procijeni učinak svih sankcija koje je EU već poduzeo protiv Rusije, kao i učinak ruskih sankcija na EU u poljoprivrednom sektoru;
7. traži od Komisije da provede horizontalnu i sveobuhvatnu procjenu učinka mjera poduzetih u vezi sa zelenom tranzicijom i načina na koji one utječu na sigurnost opskrbe hranom i proizvodnju u EU-u;
8. poziva na hitnu provedbu „testova otpornosti” za sve države članice po sektorima kako bi se procijenila otpornost lanaca opskrbe u nadolazećim mjesecima;
9. potiče Komisiju da razmotri mogućnost preispitivanja svoje razine ambicije u pogledu različitih pitanja koja će utjecati na poljoprivrednu proizvodnju EU-a u okviru aktualnih mjera povezanih s europskim zelenim planom; traži da se odgodi ostvarivanje okolišnih ciljeva strategije „od polja do stola” u cilju zaštite europske i globalne sigurnosti opskrbe hranom i prehrambene neovisnosti; nadalje, poziva Komisiju da produlji

izvanredne mjere ruralnog razvoja povezane s bolešću COVID-19;

10. zabrinut je zbog mogućnosti da ta kriza rezultira i nepredvidivim posljedicama za sjevernoafričke i bliskoistočne zemlje, od kojih neke imaju važne trgovinske odnose s državama članicama;
11. napominje da se niz afričkih i azijskih zemalja, kao što su Turska, Egipat i Bangladeš, uvelike oslanja na uvoz pšenice iz Rusije i Ukrajine; napominje da će ovisnost tih zemalja o uvozu pšenice i predviđeno udvostručenje afričkog stanovništva do 2050. imati teške posljedice za sigurnost opskrbe hranom u regiji, što bi pak moglo dovesti do nekontroliranih migracijskih tokova u smjeru Europe; naglašava da se rješenja za nesigurnost opskrbe hranom moraju pronaći u regiji; poziva Komisiju da prati stanje nestašice hrane u najugroženijim azijskim i afričkim zemljama; poziva Komisiju da osigura da je sva sredstva namijenjena tim regijama moguće jednostavno prenamijeniti kako bi se ublažile moguće nestašice hrane;
12. smatra da bi trebalo uzeti u obzir aktivaciju potpore za privatno skladištenje i krizne rezerve kako bi se pomoglo europskom poljoprivrednom sektoru pogodjenom ovom krizom;
13. poziva Komisiju da promiče načelo strateških zaliha hrane na razini država članica;
14. shvaća da neke od mjera potrebnih za rješavanje problema sigurnosti opskrbe hranom mogu dovesti u pitanje sukladnost sa Svjetskom trgovinskom organizacijom; podsjeća, međutim, da se, kako bi se omogućilo takvo djelovanje, u posebnim okolnostima može iskoristiti iznimka radi nacionalne sigurnosti iz članka XXI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini;
15. smatra da bi ozbiljni problemi u pogledu sigurnosti opskrbe hranom u EU-u mogli opravdati izvanredne mjere u vezi s uvozom, izvozom i proizvodnjom te provedbom članka 222. Uredbe o ZOT-u u cilju jamčenja solidarnosti među državama članicama; smatra da bi EU, kad je riječ o proizvodnji, dio potpore koja se poljoprivrednicima dodjeljuje u okviru zajedničke poljoprivredne politike mogao vezati ili ponovno vezati u cilju poticanja poljoprivredne proizvodnje;
16. ustraže u tome da EU treba pomoći pogodjenom ukrajinskom stanovništvu kako bi se spriječio mogući manjak poljoprivrednih sirovina u sljedećim mjesecima;
17. poziva države članice i Komisiju da pomno prate sigurnost opskrbe hranom u Ukrajini i sudjeluju u međunarodnim humanitarnim programima kako bi se osigurala odgovarajuća opskrba hranom prema toj zemlji i u njoj; potiče Rusiju da podupre takve humanitarne napore u relevantnim tijelima UN-a;
18. ponavlja svoje prethodne pozive da se, ako je to moguće, znatno smanji ovisnost o drugim zemljama u pogledu sirovina, posebno kalija, fosfata, rudarskih proizvoda i kemijskih proizvoda; stoga poziva Komisiju da istinski razmotri, bez unaprijed donesenih negativnih stavova, sve moguće korake za očuvanje i jačanje sigurnosti i suverenosti EU-a u pogledu opskrbe hranom;
19. poziva države članice da povećaju svoju otpornost na buduće poremećaje u lancu

opskrbe i potiče ih da poduzmu mjere za smanjenje rasipanja hrane;

20. poziva Komisiju da procijeni učinak provedbe Uredbe o gnojivima detaljnom evaluacijom dostupnosti i cijena, imajući na umu da se očekuje da će se tehnički zahtjevi primjenjivati od 16. srpnja 2022.; poziva Komisiju da pripremi zakonodavni prijedlog za odgodu provedbe Uredbe ako se utvrdi da ona ima značajan učinak;
21. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.